

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Rybnika
z dnia.....2024 r.

Program współpracy Miasta Rybnika z klubami sportowymi w latach 2025-2029

Spis treści:

- I.** Wstęp
- II.** Główne założenia programu
- III.** Cele ogólne i cele szczegółowe programu
- IV.** Działania operacyjne programu
- V.** Sposób finansowania programu
- VI.** Infrastruktura sportowa
- VII.** Liczba ćwiczących w rybnickich klubach w latach 2017-2023
- VIII.** Finansowanie sportu w latach 2017-2024
- IX.** Podsumowanie, sprawozdanie z programu

I. WSTĘP

Program współpracy Miasta Rybnika z klubami sportowymi w latach 2025-2029 powstał w oparciu o analizę tendencji i ocenę aktualnego stanu sportu w Rybniku, z uwzględnieniem uwarunkowań i ograniczeń funkcjonowania Miasta Rybnika.

Miasto Rybnik od wielu lat wspiera kluby i stowarzyszenia sportowe, dalej „kluby sportowe”. Priorytetem prowadzonej polityki w obszarze upowszechniania kultury fizycznej jest szkolenie dzieci i młodzieży oraz rozwój sportu na wielu płaszczyznach. Osiągnięcie celów zorientowanych na rozwój sportu w Rybniku nie jest możliwe bez ścisłej i usystematyzowanej współpracy pomiędzy wszystkimi interesariuszami, tj. pomiędzy Miastem i klubami sportowymi, pomiędzy klubami sportowymi, ale także pomiędzy biznesem i klubami sportowymi.

Jednym z założeń *Strategii rozwoju miasta Rybnika „Rybnik 2030”*. Pierwszy krok transformacji jest podejmowanie przez Miasto działań promocyjnych, mających na celu podnoszenie rangi wyróżniających się wydarzeń realizowanych w Rybniku, dbanie o rozwój bazy sportowej, w tym umożliwiającej rozwój sportu młodzieżowego oraz umożliwiającej realizację zawodów sportowych krajowych i międzynarodowych na najwyższym poziomie, a także wspieranie działań, mających na celu podnoszenie poziomu sportowego zespołów i drużyn młodzieżowych z Rybnika. Sport jest więc jednym z priorytetów w planowaniu rozwoju Miasta.

Współcześnie sport odgrywa coraz większą rolę w życiu społecznym. Wywodzi się z naturalnych potrzeb człowieka i kojarzy się z rywalizacją, zasadami fair play, normami etycznymi oraz uznaniem społecznym. W każdej kulturze zajmuje istotne miejsce, a media traktują tę dziedzinę życia człowieka jako ważną. Szczególną uwagę należy zwrócić na sport młodzieżowy. W rybnickich klubach sport uprawia kilka tysięcy młodych rybniczank i rybniczani. Jednocześnie obserwuje się niską sprawność fizyczną dzieci. Dlatego też ważną rolę w kształtowaniu nawyku ruchu oraz sprawności ruchowej u dzieci wczesnoszkolnych powinny odgrywać placówki oświatowe.

Aktywność fizyczna jest nie tylko naturalną potrzebą, ale również działaniem profilaktycznym. Badania dowodzą, że ruch fizyczny jest najlepszym lekarstwem na choroby cywilizacyjne. Dlatego też nieprzypadkowo w podstawie programowej wychowania fizycznego wskazano jako cel główny kształcenia *„dbałość o sprawność fizyczną, prawidłowy rozwój, zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne oraz zrozumienie związku aktywności fizycznej ze zdrowiem”*.

Sportem są wszelkie formy aktywności fizycznej, które poprzez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach. Sport, obok wychowania fizycznego i rehabilitacji ruchowej, jest częścią szeroko pojętej kultury fizycznej.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy (...) *kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych*. Wiele zmian w zakresie możliwości

realizowania zadań z obszaru sportu wprowadziła ustawa z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie. Ustawa uchyliła obowiązujące dotychczas dwie ustawy z tego zakresu – ustawę z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o sporcie kwalifikowanym. W uzasadnieniu do rządowego projektu ustawy o sporcie podkreślono, że celem jest stworzenie całkowicie nowego aktu normatywnego, skupiającego w ramach jednej regulacji problematykę dotyczącą sportu, będącego częścią szeroko pojętej kultury fizycznej.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o sporcie tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu, stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego. Uregulowanie kwestii związanych z warunkami i trybem finansowania zadania własnego leży w kompetencji organu stanowiącego jednostki. Przepisy ustawy o sporcie nie naruszają uprawnień jednostek samorządu terytorialnego do wspierania kultury fizycznej na podstawie odrębnych przepisów. Regulacja przyjęta w art. 27 ustawy służy jedynie rozszerzeniu możliwości wspierania sportu przez jednostki w drodze dofinansowania klubów sportowych.

Budowanie mody na sport w Rybniku odbywa się m.in. poprzez wspieranie przez Miasto klubów sportowych, prowadzących szkolenie dzieci i młodzieży. Polityka akcentowania szkolenia dzieci i młodzieży zakłada pozostawanie adeptów różnych dyscyplin sportowych w Rybniku, w celu kontynuowania aktywności związanej z promowaniem sportu oraz ruchu jako elementu zdrowego stylu życia. Aby osiągnąć ten efekt, rybnickie kluby powinny rywalizować w jak najwyższych klasach rozgrywkowych (minimum najniższych centralnych). Nie można jednak zapominać o potrzebie kontynuowania działań związanych z rozwojem rekreacji i wszelakiej aktywności fizycznej.

Wspieranie sportu powinno być częścią polityki społecznej miasta, która ma doprowadzić do zwiększenia atrakcyjności Rybnika dla jego mieszkańców m.in. poprzez możliwość uczestniczenia w jak największej liczbie wydarzeń sportowych zarówno jako uczestnik, ale także jako widz.

Plany Miasta Rybnika związane z inwestycjami w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną wpisują się w politykę czasu wolnego, która jest coraz ważniejsza w systemie wartości mieszkańców większych skupisk miejskich. Potrzeby związane z czasem wolnym (rozrywką, czynną rekreacją, uczestnictwem w ważnych wydarzeniach kulturalnych i sportowych) odgrywają coraz większe znaczenie. Sport jest składową polityki społecznej nowoczesnego państwa. Nakłady poniesione na rozwój sportu, na edukację sportową i promowanie dobrych nawyków aktywności fizycznej są nakładami na promowanie zdrowego i sprawnego fizycznie społeczeństwa. Ważnym aspektem jest także budowanie świadomości, że wspieranie kultury fizycznej powinno odbywać się na różnych płaszczyznach. W rozwój działalności sportowej w gminach powinny angażować się, oprócz samorządu, również instytucje państwowe, związki sportowe, przedstawiciele biznesu, a także rodzice.

Realizacja Programu współpracy Miasta Rybnika z klubami sportowymi w latach 2025-2029, dalej „program”, powinna przyczynić się do kojarzenia Rybnika z miastem przyjaznym dla kultury fizycznej, wspierającym aktywność sportową mieszkańców, ukierunkowaną na cele zdrowotne, stwarzającym możliwości rozwoju talentów sportowych, dbającym o infrastrukturę sportową, zarówno pod względem jakości jak i dostępności. Rybnik będzie

promował się poprzez organizację dużych imprez sportowych oraz wysokiej klasy sportowców. Miasto Rybnik ma ambicje zostania regionalnym centrum sportu i rekreacji, dzięki posiadanej infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej, działalności klubów sportowych oraz podmiotów gospodarczych. Obecnie dzięki działalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji mieszkańcy mogą brać udział w różnego rodzaju amatorskich lub rekreacyjnych wydarzeniach sportowych.

Realizacja programu będzie się odbywała z poszanowaniem zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, jawności oraz uczciwej konkurencji. Zgodnie z zasadą pomocniczości Miasto będzie ograniczało ingerencję w działalność klubów do niezbędnego minimum. Stosunki pomiędzy Miastem, a klubami będą się kształtowały z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności swojej działalności statutowej (zasada suwerenności stron), z uznaniem przez strony ich prawa do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów. W myśl zasady partnerstwa Miasto będzie gwarantowało klubom m.in. udział w decyzjach dotyczących infrastruktury sportowej, rozeznawaniu i definiowaniu problemów. Zgodnie z założeniami programu Miasto zapewni środki finansowe na dofinansowanie szkolenia, a kluby będą wydawały środki w sposób oszczędny, celowy i efektywny, przy założeniu osiągnięcia jak najlepszych rezultatów. Obie strony będą dbały o zachowanie przejrzystości podejmowanych działań oraz informowanie, w granicach wyznaczonych przez prawo, o ich przebiegu, w tym udostępnianie informacji o zamiarach, celach, planowanych środkach i zasobach oraz osiągniętych rezultatach (zasada uczciwej konkurencji i jawności). Kluby będą wzajemnie dbały o poprawne relacje na płaszczyźnie klub – klub, a także o właściwą komunikację z pozostałymi interesariuszami, tj. rodzicami i zawodnikami. Będą gwarantowały dbałość o estetykę udostępnionej infrastruktury sportowej, zwiększały swoje kompetencje i zaangażowanie w podnoszenie poziomu szkolenia, a także intensyfikowały działania, mające na celu pozyskanie partnerów biznesowych (sponsorów).

II. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównymi założeniami programu są: wspieranie sportu dzieci i młodzieży, wspieranie sportu seniorskiego na poziomie centralnym.

Wspieranie sportu dzieci i młodzieży.

Miasto dąży do upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży m.in. poprzez zachęcanie ich do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez rybnickie kluby oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rybniku.

Dzieci i młodzież są grupą wymagającą szczególnego wsparcia w zakresie organizacji zajęć sportowo-rekreacyjnych. Okres edukacji szkolnej jest ważny w życiu człowieka ze względu na kształtowanie wielu nawyków behawioralnych. Szczególnie istotne jest zachęcenie dzieci i młodzieży szkolnej do prowadzenia zdrowego i aktywnego stylu życia. Regularne podejmowanie aktywności fizycznej sprzyja właściwemu rozwojowi psychofizycznemu dzieci i młodzieży, a także może pełnić pomocniczą rolę w nawiązywaniu relacji społecznych. Egalitarny charakter sportu i aktywności fizycznej może w szczególności przyczynić się do integracji dzieci i młodzieży z różnych środowisk, ucząc tolerancji oraz kształtując umiejętność współpracy. Dużą rolę odgrywają w tym zakresie zarówno wzorce rodzinne, jak i instytucjonalne. Warto również podkreślić istotną rolę

wzorców kulturowych, w tym najważniejszych, przekazywanych w rodzinie. Aktualnie promowany wzorzec rozwoju oparty o maksymalizację konsumpcji dóbr i usług sprzyja zachowaniom aspołecznym lub pozornie społecznym (z wykorzystaniem tzw. serwisów społecznościowych) oraz siedzącemu trybowi życia. Istotne jest zatem prezentowanie aktywności fizycznej jako atrakcyjnej, konkurencyjnej dla gier i zabaw z wykorzystaniem nowych technologii, formy spędzania wolnego czasu, w tym również dla całej rodziny. Ponadto rozwój nowych technologii z zakresu tzw. activity tracking (śledzenie i udostępnianie przebytych tras treningowych itp.) również może zostać wykorzystany w celu promocji aktywności fizycznej.

Miejszem, w którym często młody człowiek po raz pierwszy spotyka się z kulturą fizyczną jest szkoła. Oczywiście jest spora grupa świadomych rodziców, którzy angażują swoje dzieci już w wieku przedszkolnym do aktywności fizycznej.

Istotną rolę w kształtowaniu nawyku ruchu odgrywa wychowanie fizyczne, czyli obowiązkowe lekcje, które dotyczą wszystkich dzieci objętych systemem edukacji. Ważne jest, aby były one atrakcyjne dla młodych ludzi, by zachęcały do aktywności fizycznej.

Po pierwsze, muszą się one odbywać w dobrych i bezpiecznych warunkach. Poza budową nowoczesnych, sportowych obiektów szkolnych, konieczne jest również remontowanie i modernizowanie istniejących obiektów. Szkoły powinny być również na bieżąco doposażane w sprzęt sportowy.

Po drugie, lekcje wychowania fizycznego powinny być prowadzone przez nauczycieli wychowania fizycznego już od wczesnych klas szkoły podstawowej, najlepiej od drugiej klasy. Naczelną misją nauczyciela wychowania fizycznego powinno być nie tylko zachęcenie młodzieży uzdolnionej sportowo do udziału w treningach organizowanych przez kluby sportowe ale przede wszystkim zachęcenie wszystkich uczniów do znalezienia dla siebie takiej formy aktywności fizycznej, którą będą mogli uprawiać przez całe życie.

Po trzecie, należy kontynuować powszechną naukę pływania dla uczniów klas piątych w ramach lekcji wychowania fizycznego. Kolejnym elementem sportu szkolnego są zawody organizowane przez Szkolny Związek Sportowy. Należy wspierać organizację tych zawodów, ale również ponosić koszty udziału młodzieży w tych zawodach, zwłaszcza tak zwane koszty sukcesów, czyli udziału młodzieży w finałach wojewódzkich oraz ogólnopolskich, co wiąże się z koniecznością zabezpieczenia dodatkowych środków w budżecie miasta.

Zgodnie z Rybnicką Piramidą Sportu Miasto Rybnik będzie w sposób szczególny wspierało wybrane dyscypliny drużynowe i indywidualne. Ograniczone możliwości finansowania sportu, w tym w szczególności ze środków publicznych, wymuszają konieczność określenia priorytetów w ramach udzielanego wsparcia. Kryteria powinny odnosić się do potencjału danej dyscypliny sportu w zakresie upowszechnienia aktywności fizycznej lub promocji miasta, przy szczególnym uwzględnieniu jej olimpijskiego charakteru. Różnice w ocenie potencjału, w tym także w ramach grupy sportów priorytetowych, powinny znaleźć odzwierciedlenie w poziomie finansowania poszczególnych dyscyplin.

Miasto Rybnik od kilku lat tworzy podwaliny pod Centralne Szkolenie Piłkarskie Dzieci i Młodzieży, którego celem jest wyselekcjonowanie i szkolenie najbardziej uzdolnionej

piłkarsko młodzieży (chłopców i dziewczyn) poprzez zapewnienie zajęć treningowych o wysokiej jakości. W ramach tych działań został opracowany „Rybnicki Program Szkolenia Dzieci i Młodzieży w Zakresie Piłki Nożnej”, którego głównym celem jest podniesienie efektywności pracy szkoleniowej we wszystkich klubach dzielnicowych. W opisywanym programie zawarto charakterystykę poszczególnych etapów szkolenia, wskazano na czym trener w danym okresie rozwoju dziecka powinien zwrócić uwagę, określono budowę jednostki treningowej z uwzględnieniem struktury czasowej dostosowanej do poszczególnych kategorii wiekowych, zawarto zbiór treści programowych, przykładowe jednostki treningowe dla poszczególnych etapów szkolenia. Program ma również uświadomić trenerów jaka jest różnica pomiędzy procesem szkolenia, a procesem trenowania. Różnica pomiędzy pracą z dziećmi, a dorosłymi piłkarzami jest ogromna. Błędem byłoby przyjęcie, że młody zawodnik jest kopią dorosłego piłkarza i na tej podstawie tworzyć środowisko rozwoju młodego zawodnika. Wiek dziecka jest kluczowym elementem, dobór odpowiednich treści szkoleniowych, środków treningowych oraz metod pracy na poszczególnych etapach szkolenia jest drogą do osiągnięcia sukcesu. W ramach Centralnego Szkolenia Piłkarskiego Dzieci i Młodzieży powołano koordynatora ds. piłkarskiego szkolenia dzieci i młodzieży, opracowano model szkolenia, opracowano system wspierania klubów przystępujących do certyfikacji PZPN.

Model szkolenia oparty będzie o Ośrodek Szkolenia Piłkarskiego w Rybniku, który tworzyć będą kluby wiodące (główny klub seniorski, główny klub młodzieżowy) oraz w dalszej kolejności kluby dzielnicowe, a także Szkoła Mistrzostwa Sportowego. Ostateczne decyzje w sprawach organizacyjnych i finansowych dotyczących Programu Centralnego Szkolenia Piłkarskiego Dzieci i Młodzieży podejmuje prezydent Rybnika i dyrektor MOSiR-u.

Wspieranie sportu seniorskiego na poziomie centralnym.

Oprócz działań podejmowanych przez Miasto w zakresie wspierania sportu dzieci i młodzieży, konieczne jest podniesienie poziomu organizacyjnego klubów, a także występowanie przez nie w rozgrywkach na poziomie centralnym. W przeciwnym razie zawodnicy, którzy rozpoczynają kariery w rybnickich klubach, po osiągnięciu wieku juniora, będą szukać rozwoju w klubach z innych miast, gwarantującym im grę na odpowiednim szczeblu rozgrywek.

III. CELE OGÓLNE I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Celami ogólnymi programu są:

- 1) wspieranie klubów sportowych prowadzących szkolenie dzieci i młodzieży,
- 2) wykorzystanie potencjału sportu na poziomie wyczynowym na rzecz upowszechnienia aktywności fizycznej i promocji Rybnika,
- 3) budowanie mody na sport,
- 4) zapewnienie warunków i oferty dla powszechnego podejmowania aktywności fizycznej i rekreacyjnej na każdym etapie życia,
- 5) zapewnienie warunków organizacyjnych dla rozwoju sportu osób z niepełnosprawnościami,

- 6) podniesienie jakości życia poprzez poprawę kondycji fizycznej mieszkańców,
- 7) stworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości w sektorze szeroko pojętej kultury fizycznej,
- 8) popularyzowanie czynnego uczestnictwa w sporcie,
- 9) wspieranie procesu szkoleniowego, w celu osiągnięcia wysokich wyników sportowych przez zawodników rybnickich klubów sportowych,
- 10) udostępnianie klubom sportowym, na preferencyjnych warunkach, miejskich obiektów sportowych,
- 11) rozwój i promocja Miasta poprzez organizację dużych imprez sportowych,
- 12) stworzenie marki (dyscyplina sportu, wydarzenie sportowe) kojarzonej z Rybnikiem,
- 13) wspieranie działań popularyzujących aktywność fizyczną wśród osób w wieku senioralnym,
- 14) promowanie infrastruktury sportowej jako elementu „Przestrzeni Czasu Wolnego”,
- 15) wspieranie szeroko rozumianego sportu szkolnego.

Celami szczegółowymi programu są:

- 1) zwiększenie liczby dzieci uprawiających sport w rybnickich klubach sportowych,
- 2) udział rybnickich klubów sportowych w rozgrywkach na szczeblu centralnym,
- 3) utrzymanie największych talentów w rybnickich klubach sportowych,
- 4) zwiększenie frekwencji kibiców na imprezach sportowych,
- 5) zwiększenie liczby uczestników w imprezach sportowo-rekreacyjnych,
- 6) udział zawodników rybnickich klubów sportowych w imprezach mistrzowskich,
- 7) promocja Miasta Rybnik poprzez sport,
- 8) promocja mecenasów sportu i sponsorów rybnickich klubów sportowych,
- 9) przyznawanie nagród lub wyróżnień zawodnikom oraz trenerom zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w krajowym lub międzynarodowym współzawodnictwie sportowym,
- 10) profesjonalizacja organizacji i zarządzania klubami sportowymi, w tym w zakresie kontaktu z rodzicami i przepływu informacji,
- 11) zwiększenie rozpoznawalności rybnickich klubów sportowych,
- 12) budowanie więzi kibicowskiej,
- 13) prowadzenie spójnych programów naborowych,
- 14) współpraca pomiędzy wszystkimi strukturami, jednostkami, podmiotami działającymi na terenie Miasta Rybnika w sferze kultury fizycznej,
- 15) współpraca z klubami sportowymi w zakresie planowania oraz realizacji inwestycji w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną,

- 16) tworzenie rocznych raportów o stanie sportu w Rybniku,
- 17) stwarzanie warunków dla rozwoju sportu amatorskiego oraz szeroko rozumianej rekreacji,
- 18) stwarzanie warunków dla podniesienia na wyższy poziom wychowania fizycznego w rybnickich szkołach,
- 19) stwarzanie warunków dla rozwoju sportu szkolnego,
- 20) dbałość o estetykę i funkcjonalność obiektów sportowych zarówno przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, jak i kluby sportowe.

IV. DZIAŁANIA OPERACYJNE PROGRAMU

Działaniami operacyjnymi programu są:

- 1) wypracowanie wieloletniego modelu finansowania sportu,
- 2) ewaluacja rozwiązań przyjętych przez Miasto dotyczących zlecenia realizacji zadania z zakresu tworzenia warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu,
- 3) wypracowanie priorytetów inwestycyjnych w zakresie sportu, przy uwzględnieniu potrzeb klubów sportowych wyrażanych w corocznych ankietach,
- 4) wyznaczenie dyscyplin wiodących,
- 5) określenie wysokości środków finansowych na dotacje dla klubów sportowych oraz promocję Miasta Rybnika,
- 6) określenie zasad współpracy z klubami sportowymi, które będą użytkowały halę widowiskowo-sportową,
- 7) przyznawanie stypendiów sportowych dla zawodników,
- 8) przyznawanie nagród za osiągnięte wyniki sportowe oraz za osiągnięcia w działalności sportowej,
- 9) wypracowanie systemu upowszechnienia sportu i rekreacji wśród mieszkańców Rybnika poprzez budowanie mody na sport,
- 10) kreowanie poprzez sport polityki czasu wolnego, w tym zapewnienia rybniczantom możliwości uczestnictwa w imprezach sportowych wysokiej rangi,
- 11) wspieranie rozwoju lig amatorskich poprzez ułatwianie im dostępu do obiektów sportowych,
- 12) wspieranie organizatorów imprez dla amatorów,
- 13) wypracowanie komercyjnego systemu udostępniania szkolnych obiektów sportowych w godzinach popołudniowych i w weekendy, w tym zabezpieczenie w budżecie miasta środków finansowych na zatrudnienie osób udostępniających i pilnujących te obiekty,
- 14) inicjowanie działań na rzecz rozwoju kultury fizycznej, w tym przede wszystkim sportu dzieci i młodzieży,
- 15) stwarzanie dobrych warunków dla realizacji wychowania fizycznego w szkołach poprzez:

- a) prowadzenie bieżących napraw i modernizacji (remontów) istniejących szkolnych obiektów sportowych,
 - b) doposażenie szkół w sprzęt sportowy,
- 16) budowę nowych obiektów sportowych, podniesienie na wyższy poziom lekcji wychowania fizycznego poprzez zatrudnienie nauczyciela wychowania fizycznego prowadzącego lekcje wychowania fizycznego we wszystkich klasach trzecich szkół podstawowych od początku roku szkolnego 2025/2026, a od roku szkolnego 2026/2027 również we wszystkich klasach drugich szkół podstawowych,
- 17) kontynuowanie programu nauki pływania we wszystkich klasach piątych szkół podstawowych w ramach lekcji wychowania fizycznego (zabezpieczenie w budżecie miasta środków finansowych na opłacenie kosztów korzystania z basenu, dojazdu na basen i opieki w trakcie dojazdu),
- 18) zabezpieczenie w budżecie miasta środków finansowych na organizację zawodów szkolnych, w tym na udział najlepszych uczniów w finałach wojewódzkich i ogólnopolskich,
- 19) wsparcie klubów sportowych poprzez zamieszczanie zapowiedzi o imprezach sportowych, z wykorzystaniem kanałów informacyjnych urzędu miasta oraz jednostek miejskich.

V. SPOSÓB FINANSOWANIA PROGRAMU

Program przewiduje finansowanie sportu w oparciu o system szkolenia i organizacji sportu w Rybniku, zwany RYBNICKĄ PIRAMIDĄ SPORTU, która składać się będzie z trzech komponentów: DYSCYPLINY WIODĄCE, INNE DZIAŁANIA, BUDOWANIE MODY NA SPORT. Poniżej przedstawiono zakresy poszczególnych komponentów w ramach Rybnickiej Piramidy Sportu.

RYBNICKA PIRAMIDA SPORTU

Komponent I - DYSCYPLINY WIODĄCE:

- 1) sporty drużynowe i zespołowe:
- a) piłka nożna mężczyzn,
 - b) piłka nożna kobiet,
 - c) koszykówka mężczyzn,
 - d) koszykówka kobiet,
 - e) siatkówka mężczyzn;
- 2) sporty indywidualne:
- a) judo,
 - b) szermierka,
 - c) żeglarstwo,
 - d) lekkoatletyka.

Komponent II - INNE DZIAŁANIA:

- 1) dodatkowe wsparcie dla klubów posiadających olimpijczyków, medalistów imprez międzynarodowych w sportach olimpijskich,
- 2) wspieranie sportu osób z niepełnosprawnością,
- 3) wspieranie pozostałych dyscyplin, w których odbywa się szkolenie dzieci i młodzieży,
- 4) promocja Rybnika poprzez sport, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury,
- 5) Centralne Szkolenie Piłkarskie Młodzieży, realizowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rybniku,
- 6) zabezpieczenie w budżecie miasta środków finansowych na pokrycie dodatkowych kosztów wynikających z sukcesu sportowego,
- 7) nagrody i stypendia sportowe,
- 8) standaryzacja obiektów sportowych, zarządzanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rybniku,
- 9) organizacja corocznej gali sportu i wyróżnień dla sponsorów sportu,
- 10) utrzymanie i modernizacja przyszkolnych obiektów sportowych, w tym zabezpieczenie w budżecie miasta środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z dostosowaniem przyszkolnej infrastruktury sportowej do potrzeb prowadzenia szkolenia przez kluby sportowe,
- 11) utrzymanie i modernizacja infrastruktury sportowej zarządzanej przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rybniku,
- 12) inwestycje sportowe (budowa nowych obiektów sportowych, w tym obiektów przyszkolnych),
- 13) wsparcie sportu szkolnego.

Komponent III - BUDOWANIE MODY NA SPORT:

- 1) organizacja imprez/wydarzeń sportowych i rekreacyjnych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rybniku,
- 2) organizacja przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rybniku imprez/wydarzeń sportowych przy zaangażowaniu rybnickich klubów w ramach tzw. polityki wolnego czasu,
- 3) wspieranie klubów prowadzących szkolenie dzieci i młodzieży, tak aby adepci różnych dyscyplin sportowych zostawali w Rybniku i promowali sport oraz ruch jako element zdrowego stylu życia,
- 4) ścisła współpraca klubów sportowych ze szkołami.

Zgodnie z Rybnicką Piramidą Sportu **finansowanie sportu** będzie odbywało się na następujących płaszczyznach:

- 1) Miasto dofinansowuje szkolenie zawodników w indywidualnych dyscyplinach wiodących: judo, szermierka, żeglarstwo, lekkoatletyka (budowanie ścieżki olimpijskiej dla wychowanków),

- 2) Miasto dofinansowuje szkolenie zawodników w zespołowych dyscyplinach wiodących, tj.: piłka nożna mężczyzn, piłka nożna kobiet, koszykówka kobiet, koszykówka mężczyzn, siatkówka mężczyzn,
- 3) Miasto dofinansowuje szkolenie dzieci i młodzieży w pozostałych dyscyplinach sportowych,
- 4) Miasto wspiera kluby sportowe oraz inne organizacje pozarządowe, działające na rzecz sportu osób z niepełnosprawnością,
- 5) Miasto wspiera kluby sportowe poprzez umożliwienie dostępu do infrastruktury sportowej MOSiR-u na preferencyjnych warunkach,
- 6) Miasto zakupuje usługi promocyjne w klubach, które prowadzą szkolenie w najbardziej popularnych dyscyplinach sportu, najchętniej oglądanych przez rybniczian oraz transmitowanych przez ogólnokrajowe telewizje,
- 7) Miasto finansuje pozostałe działania wskazane w Komponentcie II – Inne działania oraz w Komponentcie III – Budowanie mody na sport.

Chcąc zrealizować cele szczegółowe programu, w zakresie rozwoju klubów sportowych i ich awansu do lig centralnych (co jest naturalną konsekwencją planowanej w Rybniku hali widowisko-sportowej), jak również w związku z realizacją Rybnickiego Programu Szkolenia Dzieci i Młodzieży w Zakresie Piłki Nożnej, należałoby zabezpieczyć w budżecie Miasta na 2025 rok kwotę 7 mln zł na dotacje dla klubów sportowych oraz 2,5 mln zł na promocję Miasta poprzez sport. W kolejnych latach realizacji programu prognozuje się coroczny 10-15% wzrost środków na dotacje. Ostateczna wysokość środków finansowych określonych w uchwale budżetowej w latach 2026-2029 zależy będzie od aktualnego stanu finansów Miasta.

VI. INFRASTRUKTURA SPORTOWA

Zapewnienie ogólnodostępnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej jest jednym z podstawowych czynników warunkujących podejmowanie aktywności fizycznej. Ważne jest również zapewnienie przestrzeni publicznej, sprzyjającej rekreacji w najbliższym sąsiedztwie. Warto zwrócić uwagę na aspekt udostępniania terenów na cele sportowo-rekreacyjne przy prowadzeniu procesów rewitalizacji i rekultywacji. Wypełnienie tkanki miejskiej przestrzenią społeczną i rekreacyjną może przynieść pozytywne efekty nie tylko w zakresie aktywności fizycznej, lecz również relacji społecznych czy stanu zdrowia. Tworzenie rozwiązań infrastrukturalnych i prawnych sprzyjających podejmowaniu aktywności fizycznej w ramach codziennego przemieszczania się, powinno być poparte promocją ruchu pieszego i rowerowego. Podejmowanie aktywności fizycznej „w ramach” codziennych podróży może być dobrym sposobem na zwiększenie poziomu aktywności mimo powszechnie występującej bariery braku czasu – przekonują autorzy Programu Rozwoju Sportu w Polsce. Miasto Rybnik w oparciu o bieżącą analizę potrzeb i możliwości finansowe dokonywało będzie wyboru inwestycji priorytetowych.

Potrzeby rybnickich klubów sportowych w zakresie infrastruktury sportowej (na podstawie ankiet z lat 2016-2023, zawartych w corocznych raportach o Stanie Sportu w Rybniku):

- 1) budowa wielofunkcyjnej hali sportowej, w której można by organizować imprezy rangi mistrzowskiej,
- 2) budowa hali piłkarskiej z pełnowymiarowym boiskiem,
- 3) budowa hali lekkoatletycznej,
- 4) budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Specjalnej z Oddziałami Przedszkolnymi nr 7,
- 5) budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych,
- 6) budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych,
- 7) stała modernizacja szkolnych obiektów sportowych,
- 8) regularne doposażanie szkół w sprzęt sportowy,
- 9) budowa piłkarskich orlików,
- 10) budowa sanitariatów, pryszniców i pomieszczeń socjalnych przy boiskach dzielnicowych,
- 11) gruntowna modernizacja stadionu miejskiego przy ul. Gliwickiej z dostosowaniem do aktualnych wymogów związków sportowych,
- 12) budowa boisk ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem przy klubach dzielnicowych,
- 13) stworzenie bursy lub internatu sportowego,
- 14) budowa zaplecza (szatnie, siłownia) przy stadionie lekkoatletycznym, wymiana bieżni,
- 15) budowa stancji żeglarskiej,
- 16) modernizacja pawilonu sportowego judo i szermierki,
- 17) stała modernizacja floty szybowcowej i samolotowej,
- 18) stworzenie zaplecza do zabiegów fizjoterapeutycznych,
- 19) przy tworzeniu miejskich skwerów, parków, ustawianie stołów szachowych w zacienionych miejscach lub ustawianie ich pod wiatami,
- 20) doposażenie obiektów MOSiR-u w nowoczesny sprzęt, małe bramki potrzebne do szkolenia piłkarskiego dzieci,
- 21) realizacja inwestycji związanych z uprawianiem kolarstwa: ścieżki rowerowe, trasy umiejętności rowerowych, pumptracki.

VII. LICZBA ĆWICZĄCYCH W RYBNICKICH KLUBACH W LATACH 2017-2023

rok	liczba ćwiczących w klubach	w tym wychowankowie	w tym członkowie kadry narodowej
2017	3832	3297	74
2018	4106	3559	77
2019	3706	3206	72
2020	3215	2900	53
2021	3370	3030	61
2022	3843	3468	61
2023	4206	3642	59

VIII. FINANSOWANIE SPORTU W LATACH 2017-2024

rok	dotacje udzielone na podstawie uchwały w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu przez Miasto Rybnik	dotacje udzielone na podstawie ustawy o organizacji pożytku publicznego i o wolontariacie, w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej	usługa promocji Miasta Rybnika poprzez sport
2017	6 340 000 zł	350 000 zł	0 zł
2018	5 992 000 zł	350 000 zł	0 zł
2019	5 300 000 zł	370 000 zł	0 zł
2020	3 126 800 zł	155 000 zł	2 000 000 zł
2021	2 006 138 zł	45 000 zł	900 000 zł
2022	3 750 000 zł	150 000 zł	1 500 000 zł
2023	3 875 000 zł	150 000 zł	1 000 000 zł
2024	5 350 000 zł (kwota planu)	150 000 zł (kwota planu)	1 500 000 zł (kwota planu)

IX. PODSUMOWANIE, SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU

Program współpracy Miasta Rybnika z klubami sportowymi w latach 2025-2029 określa główne cele, do realizacji których Miasto będzie dążyło w obszarze polityki sportowej. Celom zostały przypisane konkretne działania operacyjne, których realizacja ma przyczynić się do osiągnięcia zamierzeń. Miasto Rybnik, w ramach posiadanych możliwości finansowych, będzie wspierało szeroko rozumiany sport, z uwzględnieniem klubów mających duże znaczenie dla rozwoju lokalnego sportu i promocji miasta, w których prowadzone jest systematyczne szkolenie dzieci i młodzieży. Wspierane powinny być dyscypliny cieszące się dużym zainteresowaniem mieszkańców oraz te, w których zawodnicy prezentują wysoki poziom sportowy, a w mieście znajduje się odpowiednia baza sportowa do ich uprawiania.

Program opracowano z uwzględnieniem zasady partycypacyjnego modelu tworzenia dokumentów strategicznych dla gminy. Rozwiązania przyjęte w programie są wynikiem analiz oraz dyskusji różnych interesariuszy, przedstawicieli zarówno sektora publicznego jak i środowiska sportowego. W proces tworzenia programu zaangażowany był zespół złożony z przedstawicieli: Zarządu Miasta, Wydziału Polityki Społecznej, Wydziału Edukacji, Komisji Oświaty, Kultury i Sportu Rady Miasta Rybnika, Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rybniku oraz Rybnickiej Rady Sportu. Program został poddany konsultacjom społecznym.

Program ma charakter „kroczący” (z ang. „on-going”), co oznacza, że realizacja programu będzie na bieżąco monitorowana, w celu szybkiego reagowania na zmiany i dostosowania programu do aktualnych potrzeb.

Rybnicka Rada Sportu, do 30 kwietnia danego roku, przedstawi Prezydentowi Miasta sprawozdanie z realizacji programu w postaci „Raportu o stanie sportu w Rybniku” za rok poprzedni. Raport uwzględniał będzie:

- 1) ocenę klubów sportowych, prowadzących działalność z zakresu upowszechniania kultury fizycznej,
- 2) informację o wynikach rybnickich klubów i sportowców,
- 3) informację o obiektach sportowo-rekreacyjnych na terenie Rybnika,

4) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu w danym roku, w tym na dotacje dla klubów oraz promocję Miasta poprzez sport.